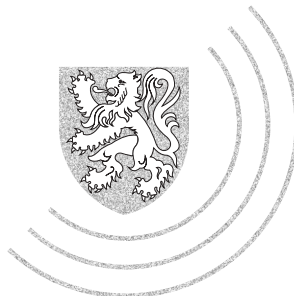

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

5 november 2001

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van mevrouw Marijke Dillen –

**betreffende maatregelen tot het houden van een wetenschappelijk onderzoek
naar het aandeel van Nederlandstalige programma's op de openbare televisieomroep
en Nederlandstalige muziek op de radiozenders**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
uitgebracht door de heer Jo Vermeulen**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jos Stassen.

Vaste leden :

de heren Carl Decaluwe, Bart De Smet, Eddy Schuermans ,
mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Frans De Cock, Peter Gysbrechts, Marino Keulen,
Cis Schepens ;

mevrouw Marijke Dillen, de heren Julien Librecht, Miel
Verrijken ;

de heren Chokri Mahassine, Dany Vandenbossche ;

de heer Jos Stassen ;

mevrouw Margriet Hermans.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heer Luc Martens,
mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Gilbert
Vanleenhove ;

de heren André Denys, Jacques Devolder, Jacques
Laverge, Paul Wille ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Pieter Huybrechts, Felix
Strackx ;

de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwkerke ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

805 (2000-2001)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

INHOUD

	Blz.
I. Inleidende uiteenzetting door mevrouw Marijke Dillen	4
II. Bespreking	4
III. Stemming	5

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Media en Sport besprak op 18 oktober 2001 het voorstel van resolutie betreffende maatregelen tot het houden van een wetenschappelijk onderzoek naar het aandeel van Nederlandstalige programma's op de openbare televisieomroep en Nederlandstalige muziek op de radiozenders.

I. Inleidende uiteenzetting door mevrouw Marijke Dillen

Mevrouw Dillen verklaart dat het voorliggende voorstel van resolutie geïnspireerd is op een dossier dat de Culturele Koepel enkele jaren geleden overmaakte aan de commissieleden. Het voorstel van resolutie werd overigens reeds in de voorbije legislatuur besproken in de Commissie voor Mediabeleid. Uit de besprekingen is toen gebleken dat er bij diverse fracties een bereidheid bestond om het voorstel te steunen.

Volgens de spreker is de motivatie die aan de basis ligt van het voorstel van resolutie, nog steeds niet veranderd. Met name kan vastgesteld worden dat er zich bij de ontspannings- en amusementsprogramma's op de Vlaamse radio en televisie een algemeen globaliseringsproces voordoet. In het kader van die 'amerikanisering' wordt er te weinig aandacht besteed aan de eigen taal. Het Engels wordt als het ware opgedrongen als een universele taal. Onze eigen cultuur dreigt door dat proces een variatie te worden van een globale cultuur.

De spreker pleit vandaar voor meer aandacht voor de eigen authentieke cultuur, zonder echter Vlaanderen af te willen sluiten van andere culturen. Interesse voor andere culturen en identiteiten kan immers leerzaam en verrijkend zijn.

Uit een onderzoek naar het aandeel van buitenlandse amusements- en onspanningsprogramma's in de totale programmatie, is gebleken dat – wat de televisieprogramma's betreft – het grootste deel afkomstig is uit het buitenland, vooral bij VTM en in mindere mate bij de openbare omroep VRT. Het gaat meestal om populaire programma's waarmee men met relatief geringe kosten een groot publiek kan aanspreken.

Wat de radio-omroepen betreft, zijn er geen wetenschappelijke gegevens voorhanden over het aandeel Nederlandstalige muziek op de zenders. De VRT-studiedienst noch Sabam hebben hiernaar onderzoek verricht. Wel zijn er een aantal steek-

proeven verricht, waaruit gebleken is dat bijna 25% van de muziek van Vlaamse origine is tegen ruim 65% Engelstalig. Met 'Vlaamse origine' wordt bedoeld dat het gaat om Vlaamse artiesten, die hun werk echter niet noodzakelijk in het Nederlands brengen. Overigens moet men niet enkel aandacht besteden aan het Vlaamse aanbod, maar ook aan het Europese aanbod.

Volgens de spreker heeft de KULeuven zich in het verleden bereid getoond een wetenschappelijk onderzoek te verrichten naar de problematiek in kwestie. De kostprijs daarvan werd enkele jaren geleden op 550.000 frank geraamd, wat relatief goedkoop is. Dat onderzoek moet er ook toe leiden dat er een degelijk beleid wordt uitgestippeld inzake deze problematiek.

In het buitenland worden er beleidsmaatregelen uitgevaardigd op basis van wetenschappelijk onderzoek. In Frankrijk bijvoorbeeld heeft men na onderzoek vastgesteld dat de 'amerikanisering' op radio en televisie verder oprukt. Men heeft dan beslist dat er een minimumaanbod afkomstig van Franse artiesten moet worden uitgezonden. Op dit ogenblik bedraagt dat 40%.

De spreker verwijst nog naar een Europese richtlijn van 1989 waarin normen zijn vastgesteld inzake zendtijd die moet worden gereserveerd voor Europese producties.

II. Bespreking

De heer *Jo Vermeulen* kan de bekommernis van de indienster bijtreden, maar staat wat terughoudend tegenover de vraag naar weer een wetenschappelijk onderzoek. Het grote aanbod aan anderstalige programma's op de Vlaamse zenders heeft overigens ook positieve aspecten, bijvoorbeeld op het vlak van het verwerven van kennis van vreemde talen.

De spreker betwijfelt of men met opgelegde maatregelen bepaalde tendensen kan omkeren. Hij wijst verder op het feit dat Vlaamse muziek ook spontaan een revival kan kennen, zoals enkele jaren geleden met de schlagers dank zij Tien om te Zien, of meer recent de opgang van de Vlaamse folk, vooral via de radio. Ten slotte merkt hij op dat de aangebrachte problematiek onder meer aan bod komt in de beheersovereenkomst die de overheid recent met de openbare zender afsloot. Ook in het bestek voor de landelijke radio's werd op de problematiek gewezen. In die zin is het voorstel van resolutie een beetje zonder voorwerp.

Mevrouw *Mieke Van Hecke* sluit zich hierbij aan. De bekommernis om Vlaams werk meer aan bod te laten komen, komt reeds tot uiting in tal van beleidsdocumenten. Het opleggen van een bepaald percentage verhoogt ook niet automatisch de belangstelling voor Vlaamse artiesten. Bovendien meent de spreker dat het grote publiek alvast de indruk heeft dat het aantal Vlaamse producties op radio en televisie toeneemt. De laatste jaren is er zeker in prime time een ruimer aanbod aan Vlaamse soaps en dergelijke. Dat gegeven lijkt belangrijker dan weer een studie uit te besteden en vervolgens tot kwantificering over te gaan.

De heer *Dirk Van Mechelen*, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, kan de bekommernis inzake het Vlaamse aanbod delen. Het debat over de problematiek in kwestie is zeker zinvol, maar het hoeft niet noodzakelijk gevoerd te worden in de zin zoals door de indienster is aangebracht.

De minister wijst erop dat in de Europese richtlijn 'Televisie zonder grenzen' sprake is van een inspanningsverbintenis en niet van een resultaatverbintenis. De richtlijn werd in eigen regelgeving omgezet in de artikels 102, 103 en 104 van de gecoördineerde mediadecreten. Uit die bepalingen volgt dat de omroepen 10% van de zendtijd, die niet aan sport en dergelijke wordt gewijd, zouden besteden aan Europese producties die vervaardigd zijn door van de televisieomroepen onafhankelijke producenten.

Wat de televisie betreft, benadrukt de minister dat in alle programma's die te maken hebben met nieuws, sport, spel, reclame, telewinkelen, teletekst, ... het Nederlands vanzelfsprekend dominant is. Voornamelijk bij langspeelfilms is dan weer het aanbod aan Engelstalige producties dominant.

De minister wijst er verder op dat met de komst van de commerciële zender een concurrentiestrijd is ontstaan, waarin het aanbod aan Nederlandstalige producties een belangrijke rol is gaan spelen. Vooral VTM heeft geopteerd voor een Nederlandstalig aanbod aan spel- en fictieprogramma's en is de drijvende kracht geweest achter de promotie van het Vlaamse lied. Een en ander heeft ook geleid tot de opstart en uitbouw van de Vlaamse audio-visuele sector. Uit de recente rapportering over de VRT-beheersovereenkomst is gebleken dat de VRT die voortrekkersrol heeft overgenomen. De VRT levert vandaag aanzienlijke inspanningen inzake de aanmaak van Vlaamse producties door de Vlaamse audio-visuele sector.

De minister stelt dat de openbare omroep met het project 'Taalhantering' een bijzondere inspanning doet om het Nederlands op de juiste en correcte wijze te hanteren in de volledige programmatie en presentatie. Hij merkt verder op dat Ketnet zopas de 'Rode Ballon'-prijs heeft gekregen. Uit het persbericht daarover blijkt dat Ketnet nadrukkelijker Nederlandstalig wil worden, en bijvoorbeeld jeugdfilms in het Nederlands zal dubben. Op die manier kan er een tegengewicht worden geboden aan bijvoorbeeld een commerciële zender als VT4, die aangekochte Engelstalige producties enkel ondertitelt.

De minister laat het aan de wijsheid van het parlement over of er verder wetenschappelijk onderzoek moet gebeuren naar de aangebrachte problematiek. Hij is van oordeel dat het Nederlandstalig aanbod een belangrijk aandachtspunt moet blijven in het kader van de jaarlijkse bespreking van de VRT-beheersovereenkomst, maar hij is geen vragende partij om bepaalde quota op te leggen. Als Vlaamse producties of liedjes van kwaliteit getuigen, zullen die vanzelf worden uitgezonden.

Mevrouw *Marijke Dillen* antwoordt dat men voldoende aandacht moet hebben voor andere talen en culturen in de programmatie. Zo heeft zij er geen probleem mee dat er Engelstalige liedjes op de radio worden uitgezonden of dat Axelle Red haar liedjes in het Frans brengt. Zij betreurt echter dat wat bijvoorbeeld in Frankrijk wel mogelijk is, in Vlaanderen blijkbaar niet kan.

III. Stemming

Het voorstel van resolutie betreffende maatregelen tot het houden van een wetenschappelijk onderzoek naar het aandeel van Nederlandstalige programma's op de openbare televisieomroep en Nederlandstalige muziek op de radiozenders wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2.

De verslaggever,

De wnd. voorzitter,

Jo VERMEULEN

Mieke VAN HECKE